

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Na podlagi 1. odstavka 24. člena Zakona o Računskem sodišču (v nadaljevanju ZRacS) in 23. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije

izdajam naslednje

P R E D H O D N O P O R O Č I L O

**o opravljenem nadzoru
porabe proračunskih sredstev za delo
OKRAJNEGA SODIŠČA V LJUBLJANI
v letu 1996**

Številka: 1205-16/97-7

Ljubljana, 23. januar 1998

KAZALO

UVO D-----	3
UGOTOVITVE-----	4
1. ZASEDENOST DELOVNIH MEST SODNIKOV IN SODNEGA OSEBJA TER STROŠKI DELA -----	4
2. UČINKOVITOST DELA SODIŠČA-----	10
2.1. VRSTA, ŠTEVILO, NAČIN IN ČAS REŠEVANJA ZADEV-----	10
2.1.1. Vrsta in število zadev -----	10
2.1.2. Način in čas reševanja zadev -----	14
2.2. OBSEG DELA SODIŠČA V LETU 1996 -----	16
3. STROŠKI KAZENSKEGA POSTOPKA-----	18
MNENJE -----	20
1. Zasedenost delovnih mest sodnikov in sodnega osebja ter stroški dela-----	20
2. Učinkovitost dela sodišča-----	21
2.1. Vrsta, število, način in čas reševanja zadev -----	21
2.2. Obseg dela sodišča -----	21
3. Stroški kazenskega postopka-----	22
PRIPOROČILA -----	22
DODATEK -----	24

UVO D

Na Okrajnem sodišču v Ljubljani, Tavčarjeva 9 (v nadaljevanju sodišče) je bil opravljena revizija na podlagi sklepa o uvedbi nadzora, št. 1205-16/97-1, z dne 20. 6. 1997. Revizija je zajemala porabo proračunskih sredstev za delo sodišča v letu 1996 po merilih določenih in obrazloženih v nadaljevanju poročila. Enake revizije so bile opravljene še na nekaterih drugih prvostopenjskih sodiščih (okrajnih in okrožnih), kakor tudi na nekaterih višjih in Vrhovnem sodišču Republike Slovenije. Narejene so bile primerjave revizijskih ugotovitev med sodišči. Istočasno so bili ugotovljeni stroški kazenskega postopka in njihova izterjava, ker se ti stroški v pretežnem delu plačujejo iz proračunskih sredstev.

V reviziji so bili uporabljeni podatki:

- sodne statistike Ministrstva za pravosodje za leto 1996
- statističnih poročil o delu sodišč za leto 1996
- statističnega letopisa 1996
- in podatki, ki so bili zbrani s pomočjo vprašalnikov od vseh sodišč.

Pregled sta opravili revizijski delavki Lidija Turel in Dominika Ambrožič v času od 23.6 do 27.8.1997.

Pravna podlaga delovanja sodišča

Pravna podlaga delovanja sodišča je določena v:

- Ustavi Republike Slovenije (v nadaljevanju URS)
- Zakonu o sodiščih (v nadaljevanju ZS)
- Zakonu o sodniški službi (v nadaljevanju ZSS)
- Sodnem redu.

Pristojnosti okrajnih sodišč so določene v 99. členu ZS.

Odgovorne osebe

Odgovorne osebe na sodišču so:

- Marija Bele Vatovec, diplomirana pravnica, predstojnica Okrajnega sodišča v Ljubljani,
- Aleš Zalar, diplomirani pravnik, predsednik Okrožnega sodišča v Ljubljani,
- Milica Auersperger, ekonomist, vodja finančno računovodske službe Okrožnega sodišča v Ljubljani.

UGOTOVITVE

1. ZASEDENOST DELOVNIH MEST SODNIKOV IN SODNEGA OSEBJA TER STROŠKI DELA

Na sodišču so zaposleni sodniki in sodno osebje: strokovni sodelavci, administrativni delavci, sodni referenti in drugi delavci. Preverjena je bila zasedenost sistemiziranih delovnih mest sodnikov in sodnega osebja, ki je bila primerjana s povprečjem zasedenosti enakih delovnih mest okrajnih sodišč v Republiki Sloveniji.

Sodni svet je na predlog ministra pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju predstojnika sodišča, določil število **sodniških mest** na posameznem sodišču (38. člen ZS).

V letu 1994 je Ministrstvo za pravosodje pripravilo predlog akta o določitvi števila sodniških mest na višjih, okrožnih in okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji in ga posredovalo sodnemu svetu. Akt je bil pripravljen na podlagi statističnega izračuna potrebnega števila sodnikov glede na novo prejete zadeve v letu 1992, korigiranih okvirnih meril za določitev števila sodniških mest iz leta 1983 ter z upoštevanjem predlogov predsednikov sodišč. Sodni svet je sprejel akt o določitvi števila sodniških mest na višjih, okrožnih in okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji dne 6.6.1994, s katerim je za sodišče določil delovno mesto predstojnika sodišča in 55 sodniških delovnih mest.

Minister, pristojen za pravosodje je, po predhodnem mnenju Sodnega sveta določil za posamezno sodišče število **sodnega osebja** (59. člen ZS).

Podlaga za določitev števila administrativno-tehničnih delavcev na sodišču so bila Okvirna merila za določanje števila strokovnih in administrativno-tehničnih delavcev pri temeljnih in višjih sodiščih iz leta 1986, ki jih je sprejel Republiški sekretariat za pravosodje in upravo ter predlogi predsednikov sodišč.

Ugotovljeno je bilo, da so omenjena merila zastarela, ker Ministrstvo za pravosodje po reorganizaciji sodišč ni določilo skupnih osnov za sistemizacijo delovnih mest v smislu 2. odstavka 3. člena Zakona o delavcih v državnih organih, kar je obrazloženo v nadaljevanju poročila.

Z Odredbo o določitvi števila strokovnih sodelavcev, sodnih referentov v zemljiški knjigi, administrativnih delavcev in tehničnih delavcev na okrajnih sodiščih z dne 23.12.1994 je za sodišče določnih 172 delovnih mest za sodno osebje.

Število sistemiziranih in dejansko zasedenih delovnih mest je razvidno iz tabele 1.

Tabela 1: Število sistemiziranih in zasedenih delovnih mest za sodnike in sodno osebje na sodišču na dan 1.1. in 31.12.1996

Naziv delovnih mest	Sistemizirana delovna mesta	Zasedena delovna mesta na dan 1. 1. 1996	Zasedena delovna mesta na dan 31.12.1996
1. predstojnik	1	1	1
2. sodnik/ca/	55	28	36
3. sodniki skupaj (1+2)	56	29	37
4. strokovni sodelavci	15	13	12
5. vodja zemljiške knjige	1	1	1
6. referenti v zemljiški knjigi	22	20	22
7. administrativni delavci	132	100	109
7.a) od tega št.strojepisk	(75)	(51)	(59)
8. tehnični delavci	2	-	-
9. sodno osebje skupaj (4 do 8)	172	134	144
10. SKUPAJ (3+9)	228	163	181

Sistemiziranih je bilo 228 delovnih mest, od tega 56 sodniških delovnih mest in 172 delovnih mest za sodno osebje. Na dan 1.1.1996 je bilo zasedenih 71 % delovnih mest, na dan 31.12.1996 pa 79 % delovnih mest.

Na Vrhovno sodišče sta bila razporejena 2 sodnika in to za celo leto 1996. Tako je na dan 31.12.1996 dejansko opravljalo sodniško funkcijo 35 sodnikov (kar je upoštevano pri izračunih v nadaljevanju poročila).

Na sodišču je bila v letu 1996 velika fluktuacija zaposlenih. Na novo se je zaposlilo 48 delavcev, od tega 19 sodnikov in 29 delavcev sodnega osebja. Delovno razmerje je prenehalo 25 delavcem, in sicer 11 sodnikom (večinoma zaradi napredovanja na okrajno sodišče) in 14 delavcem sodnega osebja. Največja fluktuacija sodnega osebja je bila pri strokovnih sodelavcih, in sicer se je na novo zaposlilo 11 strokovnih sodelavcev, delovno razmerje je prenehalo 10 strokovnim sodelavcem (predvsem zaradi imenovanja v sodniško funkcijo ali zaposlitve na drugem sodišču).

V tabeli 2 je razvidna povprečna zasedenost delovnih mest sodišča v primerjavi z republiškim povprečjem okrajnih sodišč na dan 31.12.1996.

Tabela 2: Delež zasedenih delovnih mest na Okrajnem sodišču v Ljubljani in na okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji na dan 31.12.1996

Zaposleni	Delež zasedenih delovnih mest na Okrajnem sodišču v Ljubljani	Delež zasedenih delovnih mest za vsa okrajna sodišča v RS
Sodniki	66 %	74%
Strokovni sodelavci	80 %	59%
Ostalo sodno osebje	85 %	93%

Skupaj	79 %	87%
---------------	-------------	------------

Zasedenost delovnih mest na sodišču na dan 31.12.1996 je bila 79 % in je za 8 odstotnih točk pod povprečno zasedenostjo delovnih mest na vseh okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji (87 %). Razlog nezasedenih sodniških delovnih mest je po navedbah sodišča izključno v pomanjkanju prostorov na sodišču, pri sodnem osebju pa tudi nizke plače.

Glede na povprečno zasedenost sodniških mest vseh okrajnih sodišč v Republiki Sloveniji (74 %) je bilo na sodišču v Ljubljani zasedenih za 8 odstotnih točk manj sodniških delovnih mest (66 %).

Povprečna zasedenost mest sodnega osebja (brez strokovnih sodelavcev) je bila na vseh okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji 93 %, na Okrajnem sodišču v Ljubljani pa je bila za 8 odstotnih točk pod povprečjem (85 %). Največ nezasedenih je delovnih mest strojepisk, saj jih je bilo zaposlenih le 59 od sistemiziranih 75, ker je sodišče, predvsem zaradi nizke plače, težko pridobilo nove delavke.

Merila za določanje števila strokovnih in administrativno tehničnih delavcev so bila določena 1986 leta. Določajo razmerje enega **strojepisca** na sodnika, za vsakega strokovnega sodelavca pa se število strojepiscev poveča za 0,50.

Na dan 31.12.1996 je opravljalo delo strojepiske 59 delavk. Od teh je, po navedbi sodišča, 18 strojepisk opravljalo delo za izvršilne referente, 41 pa za sodnike, kar pomeni 1,2 strojepiske na sodnika. Povprečje vseh okrajnih sodišč v Sloveniji je znašalo 1,4 strojepiske na sodnika. Torej je razmerje števila strojepisk na sodnika na sodišču pod republiškim povprečjem.

Pri primerjavi razmerja zaposlenega števila celotnega osebja sodnika na dan 31.12.1996 je na sodišču omenjeno razmerje znašalo 4,1 in je pod republiškim povprečjem, ki znaša 4,3.

Omenjena merila iz leta 1986 določajo razmerje enega **strokovnega sodelavca** na 12 sodnikov. Izjema od tega je možna glede na specifične kadrovske potrebe območja, katerega sodišče pokriva.

Na sodišču je bilo na dan 31. 12. 1996 zaposlenih 12 strokovnih sodelavcev ter 35 sodnikov, kar pomeni, da je bilo razmerje 1 strokovni sodelavec na 2,9 sodnika. To presega določila omenjenih meril. V povprečju je bilo na okrajnih sodiščih v republiki zaposlenih 0,2 strokovnega sodelavca na sodnika, razmerje na sodišču pa je 0,34 in je višje od republiškega povprečja.

Po navedbah sodišča ta merila več ne ustrezajo spremenjenim razmeram na sodišču. Predvsem na izvršilnem oddelku dela, zaradi izredno velikega števila zadev, 7 strokovnih sodelavcev, pod vodstvom in po naročilu sodnika, opravljajo izvržbe, kar je v veliki meri razbremenilo sodniško delo.

Pri primerjavi zahtevane in dejanske izobrazbe sodnega osebja na dan 31.12.1996 je bilo ugotovljeno, da 71 delavcev ni imelo zahtevane izobrazbe, ki jo določa Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in lokalnih skupnostih (v nadaljevanju ZRPJZ) in Pravilnik o napredovanju zaposlenih na sodiščih, v javnih tožilstvih, javnih pravobranilstvih in v organih za postopek o prekrških (v nadaljevanju pravilnik). Od teh ima 28 delavcev z delodajalcem sklenjeno pogodbo o izobraževanju, s katero so se zavezali, da bodo v času,

določenim z vzgojno izobraževalnim programom, pridobili ustrezno strokovno izobrazbo. Delavci so napredovali po drugem odstavku 33. člena pravilnika. Po prvem odstavku 33. člena je bilo razporejenih 29 delavcev na delovna mesta za katera sicer niso imeli ustrezne izobrazbe, so pa izpolnjevali pogoj pravilnika, to je več kot 20 let delovne dobe. Preostalih 14 delavcev je bilo razporejenih v osnovni plačilni razred po 25. in 26. členu pravilnika, brez pogojev napredovanja.

Stroški dela

Stroški dela (plače, drugi osebni prejemki in prispevki delodajalca za leto 1996) so bili analizirani na podlagi podatkov, ki jih je na predlog Računskega sodišča pripravilo sodišče, in sicer za naslednje skupine zaposlenih:

- sodnike
- strokovne sodelavce
- vodjo in referente v zemljiški knjigi
- izvršilne referente
- strojepiske
- ter ostalo sodno osebje.

Taka razvrstitev v skupine je bila narejena zato, ker je bilo upoštevano, da sodniki, strokovni sodelavci, vodja zemljiške knjige ter referenti v zemljiški knjigi in izvršilni referenti opravljajo samostojna dela na reševanju določenih zadev (v nadaljevanju samostojno osebje), medtem ko so bile strojepiske ter ostalo sodno osebje (administrativni delavci brez strojepisk) upoštevani kot podporno osebje (v nadaljevanju podporno osebje)¹.

Analitične evidence niso bile preverjene, ker niso bila predmet revizije dejanska izplačila plač in drugih osebnih prejemkov posameznikom, ampak so bili podatki iz sintetičnih evidenc uporabljeni zgolj za ugotavljanje stroškov dela na zadevo. Zastavljen cilj je bil ugotoviti, kolikšen delež predstavlja strošek dela vseh zaposlenih na rešeno zadevo, zadevo v delu, rešeno pomembnejšo zadevo in pomembnejšo zadevo v delu. Omenjeni podatki so bili posebej analizirani za samostojno osebje in podporno osebje.

Tabela 3 je izdelana na podlagi listinske dokumentacije (bruto plače in prispevki, obračun davkov, obračunski list plač, nadomestil plač in invalidnin). Podatki v tabeli 3 so usklajeni z letno rekapitulacijo.

¹ Pojmovanje "samostojno osebje" in "podporno osebje" smo uporabili le za potrebe tega poročila.

Tabela 3: Podatki o plačah, drugih osebnih prejemkih in prispevkih delodajalca za leto 1996

v SIT brez stotinov

Naziv delovnega mesta	Plače	Drugi osebni odhodki (prejemki)*	Prispevki delodajalca	Skupaj
1. Sodniki (vključno s predsednikom)	134.131.301	6.706.739	26.116.027	166.954.067
2. Strokovni sodelavci	22.285.626	3.568.817	4.335.773	30.190.216
3. Skupaj:				
- vodja zemljiške knjige	1.788.732	218.792	345.908	2.353.432
- referenti v zemljiški knjigi	28.532.031	6.387.116	5.552.414	40.471.561
3a. Izvršilni referenti	25.413.549	4.778.792	4.948.018	35.140.359
4. Strojepiske	53.476.511	15.572.131	10.407.049	79.455.691
5. Skupaj:				
- administrativni delavci (brez strojepisk)	40.752.638	8.221.897	7.934.060	56.908.595
- tehnični delavci	-	-	-	-
6. Skupaj sodno osebje (od 2 do 5)	172.249.087	38.747.545	33.523.222	244.519.854
7. S k u p a j sodišče (1+6)	306.380.388	45.454.284	59.639.249	411.473.921

Opomba:* Ta postavka zajema: odpravnine, regres za letni dopust in prehrano, prevoz na delo, jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči in drugo.

Iz podatkov v tabeli 3 izhaja, da je sodišče porabilo za stroške dela za leto 1996 skupaj 411.473.921 SIT. Od tega so 74,5 % predstavljale plače, 11,0 % drugi osebni prejemki in 14,5 % prispevki in davek delodajalca na izplačane plače.

Skupni stroški dela za sodnike so za leto 1996 znašali 166.954.067 SIT oz. 40,6 %. Sodno osebje je porabilo 244.519.854 SIT oz. 59,4 % vseh sredstev za stroške dela sodišča.

Struktura porabljenih sredstev znotraj sodnega osebja je bila naslednja:

- strokovni sodelavci	30.190.216 SIT	oz. 12,3 %
- vodja zemljiške knjige	2.353.432 SIT	oz. 1,0 %
- referenti v zemljiški knjigi	40.471.561 SIT	oz. 16,6 %
- izvršilni referenti	35.140.359 SIT	oz. 14,4 %
- strojepiske	79.455.691 SIT	oz. 32,5 %
- administrativni delavci (brez strojepisk),	56.908.595 SIT	oz. 23,2 %
Skupaj sodno osebje	244.519.854 SIT	oz. 100,0 %

Stroški dela za samostojno osebje so znašali 275.109.635 SIT oz. 66,9 %, stroški dela za podporno osebje pa 136.364.286 SIT oz. 33,1 % vseh stroškov dela na sodišču za leto 1996. Iz tega izhaja, da so zadeve, ki jih rešuje sodišče obremenjene z dokaj visokim stroškom dela podpornega osebja.

Stroški dela na rešeno zadevo za leto 1996

Za sodišče je bil ugotovljen povprečen strošek dela na zadevo (v nadaljevanju enoto). Enoto so predstavljale:

- rešene zadeve
- zadeve v delu
- rešene pomembnejše zadeve² in
- pomembnejše zadeve v delu.

V letu 1996 je sodišče rešilo 94980 zadev, od tega 5155 pomembnejših zadev, v delu pa je imelo skupaj 142386 zadev, od tega 24287 pomembnejših zadev.

V tabeli 3a so prikazani stroški dela po strukturi zaposlenih na enoto za leto 1996.

Tabela 3a: Strošek dela na enoto za leto 1996

v SIT brez stotinov

Zaposleni	Strošek dela na rešeno zadevo	Strošek dela na zadevo v delu	Strošek dela na pomembnejšo rešeno zadevo	Strošek dela na pomembnejšo zadevo v delu	Struktura v %
- sodniki	1.758	1.173	32.387	6.874	40,6
- strokovni sodelavci	318	212	5.857	1.243	7,3
- Skupaj: vodja in referenti v zemljiški knjigi	451	301	8.308	1.763	10,4
- izvršilni referenti	370	247	6.817	1.447	8,5
- strojepiske	837	558	15.413	3.272	19,3
- administrativni delavci (brez strojepi.)	599	400	11.039	2.343	13,9
Sodno osebje skupaj	2.574	1.717	47.434	10.068	59,4
Sodišče skupaj	4.332	2.890	79.821	16.942	100,0

Iz tabele 3a je razvidno, da je strošek dela na sodišču v letu 1996 znašal v povprečju 4.332 SIT na eno rešeno zadevo, na rešeno pomembnejšo zadevo pa 79.821 SIT. Upoštevajoč število zadev v delu je znašal strošek dela na eno zadevo v delu 2.890 SIT, na pomembnejšo zadevo pa 16.942 SIT.

V reviziji so bili pridobljeni tudi podatki o stroških dela zaposlenih na sodišču za mesec december 1996. Podatki so bili uporabljeni za izračun povprečnih stroškov dela na zaposlenega po strukturi zaposlenih. Pri izračunu so upoštevani zaposleni po stanju 31.12.1996. Na ta način je bil izključen vpliv fluktuacije med letom.

Tabela 4: Povprečen strošek dela na zaposlenega na sodišču za december 1996

v SIT brez stotinov

Zaposleni:	Povprečna plača	Drugi osebni prejemki	Prispevki delodajalca	Skupaj stroški dela
- sodniki (37)	351.737	12.589	67.917	432.243
- strokovni sodelavci (12)	144.451	15.935	27.885	188.271
- skupaj: vodja in referenti v zemljiški knjigi (23)	118.056	18.288	22.795	159.139
- izvršilni referenti (18)	129.573	17.247	25.020	171.840
- strojepiske (59)	83.469	16.506	16.119	116.094
- administrativni delavci (brez strojepisk) (32)	109.563	13.514	21.145	144.222

² Pomembnejše zadeve so povzete po Sodni statistiki Ministrstva za pravosodje za leto 1996 in so: kazenske zadeve (K), pravdne zadeve (P), zapuščinske zadeve (D) in nepravdne zadeve (N).

Sodno osebje skupaj (144)	105.637	16.171	20.395	142.203
Sodišče skupaj (181)	155.944	15.439	30.110	201.493

Iz podatkov v tabeli 4 izhaja, da je povprečni strošek dela na enega sodnika za mesec december 1996 znašal 432.243 SIT, povprečni stroški dela sodnega osebja pa 142.203 SIT.

Povprečni strošek dela sodnika je za 3,7 krat večji od povprečnih stroškov dela strojepiske³, za 2,3 krat večji od povprečnih stroškov dela strokovnega sodelavca⁴ in za 3,04 krat večji od povprečnih stroškov dela enega zaposlenega delavca sodnega osebja⁵.

2. UČINKOVITOST DELA SODIŠČA

Na učinkovitost dela sodišča vplivajo zunanji (zakonodaja, pristojnost sodišča, reorganizacija sodišč, prostorski pogoji in drugo) in notranji dejavniki. Nekateri od slednjih so bili analizirani v tej reviziji. Za temeljitejše ugotovitve bi bilo potrebno zajeti obdobje večih let, vendar to ni bilo opravljeno zaradi vpliva reorganizacije, ki je na delo sodišča v letih 1995 in 1996 še vedno neugodno vplivala. Delovanje sodišča je bilo v letu 1996 še vedno netipično. Sodišče ni delovalo v pogojih, ki bi zagotavljali kvalitetno in uspešno delo sodišča, zaradi izredno visoke fluktuacije zaposlenih, predvsem sodnikov, visokega števila spisov na sodnika ter neizkušenosti sodnikov in velikega števila starejših zadev, ki so ob reorganizaciji sodišč pripadla sodišču in ostajajo iz leta v leto nerešene. Prostorska stiska na sodišču ni omogočala zaposliti dodatnih delavcev, kar je po izjavi sodišča negativno vplivalo na učinkovitost sodišča.

Učinkovitost dela sodišča je bila analizirana na podlagi:

1. vrste, števila, načina in časa reševanja zadev
2. opravljenega obsega dela sodišča.

2.1. VRSTA, ŠTEVILO, NAČIN IN ČAS REŠEVANJA ZADEV

Podatki o vrsti, številu, načinu in času reševanja zadev so bili pridobljeni iz statističnih poročil sodišča za leto 1996, Sodne statistike Ministrstva za pravosodje za leto 1996 in opravljene analize (tabele 6-12).

2.1.1. Vrsta in število zadev

Učinkovitost dela sodišča glede vrste in števila rešenih zadev je bila analizirana na podlagi:

- rešenih zadev v letu 1996
- starejših zadev prejetih v delo do 31.12.1994
- pomembnejših zadev.

³ Razmerje števila strojepisk na sodnika po stanju 31.12.1996 je 1,2 strojepiske na sodnika.

⁴ Razmerje števila strokovnih sodelavcev na sodnika po stanju 31.12.1996 je 0,34 strokovnega sodelavca na sodnika.

⁵ Razmerje števila sodnega osebja na sodnika po stanju 31.12.1996 je 4,1 sodnega osebja na sodnika.

Sodišče spremlja zadeve po vrstah in številu zadev. Podatki so zbrani v nadaljevanju v tabeli 6. V stolpcu 8 je prikazan delež povečanja (oz. zmanjšanja) nerešenih zadev na dan 31. 12. 1996 glede na stanje na dan 1. 1. 1996.

Tabela 6: Potek reševanja zadev na sodišču v času od 1. 1. 1996 do 31. 12. 1996

Ozn. vpis.	Vrsta zadeve	Nerešene zadeve na dan 1.1.96	Prejete zadeve	Zadeve v delu	Rešene zadeve	Nerešene zadeve na dan 31.12.96	Razlika v % (1. 1. in 31. 12. 96)
1	2	3	4	5	6	7	$8 = (7/3 - 1) \times 100$
K	kazenske	1807	1150	2957	614	2343	29,7
Kpd	kazensko preizk. dejanja	556	444	1000	287	713	28,3
Kr	razne kazenske	22	1078	1100	1058	42	90,9
Po	pomilostitvene	0	2	2	2	0	-
P	pravdne	10069	4130	14199	1778	12421	23,4
Pl	plačilni nalogi	0	1939	1939	1939	0	-
I	izvršilne	12275	18858	31133	17235	13898	13,2
Ig	izvršilne gospodarske	3028	17597	20625	16166	4459	47,3
D	zapuščinske	2527	3155	5682	2478	3204	26,8
N	nepravdne	1067	382	1449	285	1164	9,1
Dn	zemljiško knjižne	8901	12656	21557	13183	8374	-5,9
Rz	razne zemljiškknjižne	4	131	135	131	4	-
Izp	z.k. izpiski	0	34357	34357	34357	0	-
Pom	pravna pomoč	66	666	732	504	228	245,5
Pr	pridrzanja	82	1721	1803	1738	65	-20,7
R	razne civilne	427	3289	3716	3225	491	15,0
	SKUPAJ	40831	101555	142386	94980	47406	16,1

Na dan 1. 1. 1996 je sodišče imelo 40831 nerešenih zadev ter 47406 nerešenih zadev na dan 31.12.1996. V letu 1996 je sodišče prejelo 101555 zadev, v delu je imelo 142386 zadev, od katerih jih je rešilo 94980 zadev, kar predstavlja 66,7 % zadev, ki jih je imelo v delu, kar je več kot v povprečju okrajna sodišča v Republiki Sloveniji, ki so od vseh zadev 889923, ki so bile v delu, skupaj rešila 560487 zadev oz. 63,0 %.

Iz sodne statistike za leto 1996 je razvidno, da je število nerešenih zadev na dan 1. 1. 1996 za vsa okrajna sodišča v državi znašalo 268567 zadev, na dan 31. 12. 1996 pa 329436. Število nerešenih zadev za vsa okrajna sodišča se je povečalo za 22,7 %, na sodišču pa za 16,1 %. Število nerešenih zadev na koncu poročevalne dobe je za 6,6 odstotne točke nižje kot znaša povprečje za vsa okrajna sodišča v državi, kar pomeni, da je sodišče bolj zmanjšalo število nerešenih zadev v primerjavi z ostalimi okrajnimi sodišči.

Število in vrsta nerešenih zadev po starosti

Za starejše zadeve se po sodni statistiki Ministrstva za pravosodje iz leta 1996 štejejo zadeve, ki so stare dve leti ali več, to je tiste, ki so jih sodišča prejela do 31.12.1994. Pregled vseh nerešenih zadev in starejših zadev za sodišče po posameznih vrstah zadev na dan 31.12.1996 je razviden iz tabele 7.

Tabela 7: Število in vrste nerešenih zadev na dan 31.12.1996

	Obdobje leto	K ⁶	P	I	Ig	D	N	SKUPAJ	v %
1	skupaj do 31.12. 1994	532	4967	2494	208	641	659	9501	25,3
2	1995	816	3559	3487	489	607	230	9188	24,5
3	1996	995	3895	7917	3762	1956	275	18.800	50,2
4	SKUPAJ 2 + 3	1811	7454	11404	4251	2563	505	27.988	74,7
5	SKUPAJ 1 + 4	2343	12421	13898	4459	3204	1164	37.489	100

Skupaj je imelo sodišče 37489 nerešenih zadev, od tega je bilo 9501 zadev (25,3%) starejših zadev (izpred leta 1995), 27988 nerešenih zadev (74,7%) pa je bilo prejetih na sodišču v letih 1995 ter 1996.

V Republiki Sloveniji je znašalo število nerešenih starejših zadev (prejetih v delo do 31.12. 1994) na dan 31.12.1996 skupaj za vsa okrajna sodišča 53522 zadev, od tega je bilo na sodišču 9501 nerešenih starejših zadev oz. 17,8 %.

Sodišče je v letu 1996 rešilo 25,5 % starejših zadev, kar je za 8,8 odstotnih točk manj od deleža za vsa okrajna sodišča v Republiki Sloveniji, ki je bil 34,3 %. Sodišče je bilo v letu 1996 pri reševanju starejših zadev manj učinkovito kot so bila v povprečju okrajna sodišča v Republiki Sloveniji.

Pomembnejše zadeve

Podrobneje so bile analizirane t.i. pomembnejše zadeve, tako kot jih upošteva sodna statistika, in sicer: kazenske (K), pravnne (P), zapuščinske (D) in nepravdne (N). Podatki povprečne obremenitve in storilnosti sodišč in sodnikov, ki jih izkazuje sodna statistika iz leta 1996, niso v celoti uporabljivi za primerljivost med sodišči zaradi različnega prispevka strokovnih sodelavcev pri reševanju zadev in zaradi upoštevanja zasedenosti sodniških mest na določen dan (31.12.1996)⁷. Pri tem je tudi predpostavljeno, da so vsi sodniki sodišča opravljali sodniško funkcijo le na pomembnejših zadevah, za leto pa je upoštevan čas dela sodnikov 10,5 mesecev.

Tabela 8: Pomembnejše zadeve prejete, v delu in rešene v letu 1996

Ozn.vp.	Vrsta zadev	Prejete zadeve	V delu	Rešene
K	kazenske	1150	2957	614
P	pravdne	4130	14199	1778
D	zapuščinske	3155	5682	2478
N	nepravdne	382	1449	285

⁶ Pomen kratic glej tabelo 6 - stolpec 1 in 2

⁷ Sodnika dodeljana na Vrhovno sodišče nista upoštevana pri izračunu.

	Skupaj	8817	24287	5155
--	---------------	-------------	--------------	-------------

Iz tabele 8 je razvidno, da je sodišče rešilo 5155 pomembnejših zadev oz. 58,5 % vseh prejetih pomembnejših zadev oz. 21,2 % vseh pomembnejših zadev, ki jih je imelo v delu. Ker sodna statistika ne objavlja podatka o pomembnejših zadevah (prejetih, v delu in rešenih v letu 1996) po posameznih sodiščih, pač pa izračunava povprečno obremenitev in storilnost na sodnika za vsa okrajna sodišča v Republiki Sloveniji, je v nadaljevanju poročila prikazan izračun tudi za Okrajno sodišče v Ljubljani. Pri tem izračunu v številu vseh zadev niso zajeti zemljiško knjižni izpiski. Izračun je bil opravljen na podlagi podatkov o številu vseh zadev na sodnika in pomembnejših zadev na sodnika.

Tabela 8a: Pripad zadev na sodnika v letu 1996

Sodišče	Vse zadeve na leto	Vse zadeve na mesec	Pomembnejše zadeve na leto	Pomembnejše zadeve na mesec
Okrajno sodišče v Ljubljani	1920	183	252	24
Okrajna sodišča v RS	1798	171	240	23

Mesečni pripad vseh prejetih zadev na sodnika je nad republiškim povprečjem.

Tabela 8b: Zadeve v delu na sodnika v letu 1996

Sodišče	Vse zadeve na leto	Vse zadeve na mesec	Pomembnejše zadeve na leto	Pomembnejše zadeve na mesec
Okrajno sodišče v Ljubljani	3087	294	694	66
Okrajna sodišča v RS	3065	292	561	53

Sodniki okrajnega sodišča v Ljubljani so imeli v letu 1996 za 23,7 % več zadev v delu na sodnika kot v povprečju sodniki okrajnih sodišč v Republiki Sloveniji.

Tabela 8c: Rešene zadeve na sodnika v letu 1996

Sodišče	Vse zadeve na leto	Vse zadeve na mesec	Pomembnejše zadeve na leto	Pomembnejše zadeve na mesec
Okrajno sodišče v Ljubljani	1732	165	147	14
Okrajna sodišča v RS	1511	144	178	17

Sodniki sodišča so v povprečju rešili 165 zadev na mesec, kar je za 14,6 % več od republiškega povprečja. Mesečno so sodniki sodišča rešili 14 pomembnih zadev, kar je za 17,6 % manj od republiškega povprečja, ki znaša 17 rešenih pomembnejših zadev na sodnika na mesec.

Iz tabel 8a, 8b in 8c izhaja, da je bilo v letu 1996 število prejetih, v delu in rešenih vseh zadev na sodnika večje od povprečja v Republiki Sloveniji, medtem, ko je bilo število manjše pri rešenih pomembnejših zadevah na sodnika. Vzrok za manjše število rešenih pomembnejših zadev je v izjemno visoki fluktuaciji sodnikov med letom, kar izhaja iz ugotovitev opravljenega izračuna obsega dela v nadaljevanju poročila.

2.1.2. Način in čas reševanja zadev

Način in čas reševanje zadev je bil analiziran posebej za kazenske zadeve in za pravdne zadeve v postopku na prvi stopnji in primerjan s povprečjem za vsa okrajna sodišča v Republiki Sloveniji. Način reševanja zadev je bil merjen s številom izdanih meritornih sodb in procesnih odločb, ki je razčlenjen v nadaljevanju poročila.

Kazenske zadeve

V letu 1996 je sodišče prejelo 1150 kazenskih zadev zoper polnoletne osebe v postopku na prvi stopnji, kar je 14 % od vseh novih zadev na vseh okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji.

Vlagatelj obtožnega akta je v večini (85,1 %) kazenskih zadev državni tožilec, kar bistveno ne odstopa od deleža vseh okrajnih sodišč (86,4 %). Razlog je v tem, da se pretežna večina kaznivih dejanj preganja po uradni dolžnosti in le izjemoma vložita obtožni akt subsidiarni ali zasebni tožilec.

Način reševanja kazenskih zadev je razviden iz tabele 9.

Tabela 9: Način reševanja kazenskih zadev

Način reševanja zadev	Okrajno sodišče v Ljubljani		Delež za vsa okrajna sodišča v RS (v %)
	Število zadev	Delež zadev (v %)	
S sodbo, s katero se:			
- obtožba zavrne	69	11,8	8,6
- obtoženec oprosti obtožbe	34	5,8	4,4
- obtoženec spozna za krivega	227	38,9	48,8
Skupaj s sodbo	330	56,5	61,8
Z ustavitvijo postopka	241	41,3	31,9
Z združitvijo zadev	13	2,2	6,2
Skupaj rešenih zadev	584	100	100

S sodbo je sodišče rešilo 56,5 % vseh zadev in je pod deležem za vsa okrajna sodišča, ki znaša 61,8 %. Postopek je bil ustavljen pri 41,3 % rešenih kazenskih zadev in je nad deležem za vsa okrajna sodišča, ki znaša 31,9 %. Pri tem je sodišče izdalo procesne sklepe, kar zahteva praviloma manj dela, kot izdaja meritornih sodb. Upoštevati pa je potrebno, da način rešitve zadeve (meritoren ali s procesnim sklepom) ni v moči sodnika. Razlog za tako velik delež ustavitve postopka je predvsem posledica novega kazenskega zakonika, ki za kazniva dejanja predpisuje milejše sankcije in tudi dejstvo, da je novi kazenski zakonik uvedel tako imenovani predlagalni delikt, kjer je uvedba in tudi končanje kazenskega postopka odvisna od predloga oškodovanca.

Tabela 10: Trajanje postopka

Čas trajanja postopka	Okrajno sodišče v Ljubljani		Delež za vsa okrajna sodišča v RS (v %)
	Število zadev	Delež zadev (v %)	
do 3 mesece	69	11,8	15,2
nad 3 -6 mesecev	73	12,5	14,1
nad 6 mes. do 1 leta	87	14,9	22,0
nad 1 leto	355	60,8	48,7
Skupaj	584	100	100

Sodišče je večino kazenskih zadev (60,8 %) rešilo v času daljšem od 1 leta, kar je za 12,1 odstotnih točk nad povprečjem vseh okrajnih sodišč v državi (48,7 %).

Pravdne zadeve v postopku na prvi stopnji

V letu 1996 je rešilo 1778 pravnih zadev, kar predstavlja najvišji delež (15,4%) od vseh zadev, ki so bile rešene na vseh okrajnih sodiščih.

Iz tabele 11 je razviden način reševanja zadev.

Tabela 11: Način reševanja pravnih zadev v postopku na prvi stopnji

Način reševanja zadev	Okrajno sodišče v Ljubljani		Delež za vsa okrajna sodišča v RS (v %)
	Število zadev	Delež zadev (v %)	
Tožba umaknjena, zavržena	598	33,6	26,2
S sodbo:			
-na podlagi obravnave	439	24,7	35,5
-zaradi izostanka	174	9,9	11,5
-na podlagi pripoznave	63	3,5	7,6
-na podlagi odpovedi	64	3,6	1,9
Skupaj s sodbo	740	41,7	56,5
S sodno poravnavo	81	4,5	6,9
Na drug način	359	20,2	10,4
Skupaj rešenih zadev	1778	100	100

Sodišče je s sodbo rešilo 41,7 % vseh zadev, kar je za 14,8 odstotnih točk pod deležem vseh okrajnih sodišč (35,5 %). Pri 33,6 % pravnih zadevah je bila tožba umaknjena, kar je za 7,4 odstotnih točk nad republiškim povprečjem.

Tabela 12: Trajanje postopka

Čas trajanja postopka	Okrajno sodišče v Ljubljani		Delež za vsa okrajna sodišča v RS (v %)
	Število zadev	Delež zadev (v %)	
do 3 mesece	130	7,3	15,7
nad 3 -6 mesecev	143	8,1	15,3
nad 6 mes. do 1 leta	264	14,8	22,2
nad 1 letom do 3 let	998	56,1	37,3
nad 3 leta	243	13,7	9,5
Skupaj	1778	100	100

V času nad 1 letom do 3 let je bilo rešeno 56,1 % vseh pravnih zadev, kar je za 18,8 odstotnih točk nad povprečjem okrajnih sodišč v Republiki Sloveniji.

2.2. OBSEG DELA SODIŠČA V LETU 1996

Obseg dela sodišča je bil merjen na podlagi opravljenega obsega dela sodnikov v letu 1996 po merilih⁸ Sodnega sveta za ugotavljanje pričakovanega obsega sodnikovega dela z dne 12.12.1996. Ta merila še niso sprejeta ampak se poskusno izvajajo na vseh sodiščih v Republiki Sloveniji v letu 1997. V nadzoru so bila merila uporabljena z namenom, da bi na enakih osnovah ugotovili učinkovitost dela vseh okrajnih sodišč v letu 1996.

Omenjena merila sodnega sveta predstavljajo osnovo, na podlagi katere bo lahko znotraj sodstva, kot tudi v razmerju do drugih državnih organov in javnosti, razvidna učinkovitost in prizadevanje tako sodnikov kot tudi organov znotraj sodstva, za zmanjšanje zaostankov na sodiščih in hitrejšo reševanje zadev.

Za potrebe revizije je bilo na sodišču, za vsakega posameznega sodnika, pridobljen podatek o številu rešenih zadev v letu 1996, vodenju (za predstojnico in vodje oddelkov) in odsotnosti

⁸ Merila so bila naslednja (letno število zadev na sodnika): Kazenske zadeve (K) - 180 zadev, Kazensko preiskovalna dejanja (Kpd) - 300 zadev, Razne kazenske (Kr) - 1700 zadev, Pomilostitvene zadeve (Po) - 600 zadev, Pravdne zadeve (P) - 200 zadev, Obnova postopka - 500 zadev, Pravna pomoč (Pom) - 1100 zadev, Plačilni nalogi (Pl) - 12000, Izvršilne zadeve: - nepremičnine 100 zadev - denarne 1400 zadev - nedelarne 300 zadev, Izvršilne gospodarske (Ig) - 1400 zadev, Razne civilne - 1700 zadev, Sredstva zavarovanja (R) - 500 zadev, Zapuščinske zadeve (D) - 450 zadev, Brez prem. (D) - 18000 zadev, Nepravdne zadeve - 150 zadev, Zemljiško knjižne (Dn) - 350 zadev, Pridržanja (Pr) - 1000 zadev. Predstojnici okrajnega sodišča se lahko prizna do 50 % pričakovanega obsega sodnikovega dela. Sodnikom, ki vodijo oddelek z več kot 10 sodnikov, se lahko prizna do 30 % pričakovanega obsega sodnikovega dela, sodnikom, ki pa vodijo oddelek z desetimi ali manj sodniki, pa se lahko prizna do 15 % pričakovanega obsega sodnikovega dela.

(nad 30 dni). S pomočjo omenjenih meril je izračunan dosežen obseg dela za vsakega posameznega sodnika, posamezne oddelke sodišča in sodišče kot celoto.

Storilnost sodišča je v letu 1996 znašala 99,5 %:

Najvišja je bila storilnost sodnikov izvršilnega oddelka, in sicer v povprečju 196,8%. Nepravdni in zapuščinski oddelek je presegel pričakovani obseg dela, saj je bila povprečna storilnost oddelka 152,8 %. Najnižja pa je bila povprečna storilnost kazenskega oddelka, in sicer le 60,6% ter pravnega oddelka 70,1 %. Zadeve, ki so jih opravili strokovni sodelavci niso bile štete v število opravljenih zadev sodnika.

V izvršilnem oddelku je visoko preseganje pričakovanega obsega dela posledica dobre organizacije dela. Do ogromnih zaostankov, ki jih prikazuje statistika, je prihajalo iz razloga, ker se zadeve odčrtajo, torej se štejejo za rešene, šele ko sklep postane pravnomočen. Po navedbah predstojnice sodišča je v pretežnem delu nerešenih zadev iskati razlog v nemožnosti vročitve, kar pa bo mogoče odpraviti samo z ustrezno spremembo procesne zakonodaje, da se stranke ne bodo mogle več izmikati vročitvam. Največji problem izvršilnega oddelka so zadeve, ki jih rešujejo sodni izvršitelji zaradi visokega pripada zadev, neustrezne motiviranosti delavcev, neustreznega delovnega časa in neustreznih skladiščnih prostorov za hrambo zarubljenih stvari. Zadeve, ki so jih opravljali strokovni sodelavci oz. izvršilni referenti niso bile štete v število opravljenih zadev sodnika.

Sodniki nepravdnega in zapuščinskega oddelka so v povprečju presegali pričakovani obseg dela za 52,8%. Delo oddelka je kljub visoki fluktuaciji sodnikov in strokovnih sodelavcev uspešno. Z boljšo računalniško opremljenostjo oddelka (predvsem zemljiške knjige) ter stabilnejšo kadrovske zasedenostjo delovnih mest, pa bi bilo mogoče doseči še boljše rezultate.

Sodniki pravnega oddelka v letu 1996 v povprečju niso dosegali pričakovanega obsega dela. V letu 1996 se je povečalo število nerešenih zadev za 23,3 %. Vzroki so v izredno visoki fluktuaciji sodnikov, saj so bili od 20 sodnikov le 3 prisotni celo leto. Pogoji dela so bili neustrezni, saj nihče od sodnikov ni imel svojega kabineta. Konec leta 1996 je imel vsak sodnik v delu povprečno 1000 zadev. Zaostanki na pravnem oddelku so bili veliki. Po navedbah predstojnice sodišča mora sodišče prednostno reševati tiste zadeve, ki so kot take opredeljene v zakonu oz. v merilih za določanje prednostnega reševanja zadev, je čakalna doba, da se zadeva sploh začne obravnavati, 5 let. Če pa se upošteva, da ima sodnik hkrati v delu veliko število prednostnih zadev, pa je čakalna doba še daljša. Zato so po navedbah sodišča nujno potrebni ukrepi, da bodo te zaostanke zmanjšali.

V kazenskem oddelku so bili vzroki za izredno slabo doseganje pričakovanega obsega dela (le 60,6 %) v visoki fluktuaciji sodnikov, saj so le 4 od 12 sodnikov opravljali sodniško funkcijo celo leto, v slabih delavnih pogojih, saj sta bila po dva sodnika v enem prostoru, v spremenjeni kazenski zakonodaji (načelo kontradiktornosti je občutno podaljšalo potek postopka). Ustrezna sprememba kazenske procesne zakonodaje bi pripomogla k hitrejšemu reševanju kazenskih zadev.

V letu 1996 sodišče ni doseglo pričakovanega obsega dela (99,5 %) predvsem zaradi naslednjih vzrokov:

- visoke fluktuacije sodnikov, in sicer je 11 sodnikov med letom odšlo, 19 pa se jih je zaposlilo. Le 12 sodnikov (26,7 %) je bilo prisotnih celo leto. Sodniki najmanj mesec dni pred prekinitvijo delovnega razmerja več ne razpisujejo obravnave.
- visoke odsotnosti sodnikov, saj je bilo 9 sodnikov v letu 1996 odsotnih zaradi bolniške, porodniške in podobno več kot 30 dni,
- pri sodnikih kazenskega oddelka je nizko doseganje pričakovanega obsega dela, po navedbah sodišča, predvsem posledica neizkušenosti sodnikov.
- pri sodnikih pravnega oddelka je nedoseganje pričakovanega obsega dela posledica visoke fluktuacije (75 %), saj so le 3 sodniki opravljali sodniško funkcijo celo leto, na novo pa so bili zaposleni pretežno novo imenovani, neizkušeni sodniki.
- pomanjkanje kabinetov, saj si, po izjavi sodišča, kabinet delita dva sodnika.
- pomanjkanje razpravnih dvoran tako, da sodniki, po izjavi sodišča, ne morejo razpisovati toliko obravnave kot bi želeli, ampak le dva-krat v tednu.
- sodniki so bili v letu 1996 obremenjeni z izredno velikim številom spisov, kar je po navedbah sodišča, negativno vplivalo na njihovo delo. Sodnik pravnega oddelka je imel v povprečju v delu 1000 spisov, kar onemogoča preglednost nad spisi.

Redna pravna sredstva

V letu 1996 je bilo vloženih skupaj 538 pritožb, od tega zoper pravdne zadeve 304 pritožbe, kar predstavlja 17 % vseh rešenih pravnih zadev. Zoper nepravdne in zapuščinske zadeve je bilo vloženih 94 pritožb oz. 3,4 % vseh rešenih nepravdnih in zapuščinskih zadev. Zoper kazenske zadeve je bilo vloženih 78 pritožb, kar predstavlja 12,70 % rešenih kazenskih zadev in zoper izvršilne 62 pritožb oz. 0,36 % rešenih izvršilnih zadev.

Iz navedenega izhaja, da je bilo glede na število rešenih zadev (94980) vloženih relativno malo rednih pravnih sredstev (0,6 %). Od vseh pritožb je bilo 64,31 % odločb potrjenih in 25,28 % odločb razveljavljenih.

3. STROŠKI KAZENSKEGA POSTOPKA

Stroške kazenskega postopka določa 92. člen Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP) in zajemajo povprečnine, nagrade zagovornikom, nagrade izvedencem in tolmačem ter druge direktne stroške kazenskega postopka. Omenjeni stroški so bili preverjeni na podlagi dokumentacije v spisih (popisa stroškov, popisa strank, sodb, sklepov, končnih odredb, potrdil o vplačilu stroškov kazenskega postopka in druge dokumentacije) ter pravilnosti in popolnosti evidentiranja stroškov v knjigovodskih evidencah. Sodišče namreč ne vodi stroškov kazenskega postopka (razen povprečnine) v knjigovodski evidenci po kazenskih zadevah (številkah kazenskega spisa). Na ta način vodi denarne kazni in odvzem premoženjske koristi. Notranje kontrole bi morale zagotavljati povezanost vodenja evidenc o sodnih spisih in računovodskih evidenc. Zaradi tega sodišče nima neposrednega pregleda, koliko stane en kazenski spis.

Preverjeni so bili stroški kazenskega postopka šestih pravnomočno rešenih kazenskih spisov v letu 1996. V vzorec so bili zajeti 4 kazenski spisi, ki jih je izbralo sodišče (po kriteriju: 2

kazenska spisa izmed najdražjih in 2 izmed najcenejših kazenskih spisov) in 2 kazenska spisa, ki smo ju izbrali naključno. V pregled niso bile zajete kazenske zadeve, za katere so bile vložene zasebne tožbe.

Na podlagi preverjenih kazenskih spisov smo ugotovili stroške po vrstah in vrednostih kot so prikazani v tabeli 13.

Tabela 13: Stroški kazenskega postopka

	Stroški kazenskega postopka	Skupaj (v SIT)	%	Stroški, ki bremenijo proračun (v SIT)	%	Stroški, ki jih plačajo obsojenci (v SIT)	%
1.	Nagrada zagovornikom	671.827	51,7	671.827	58,0	-	-
2.	Izvedenine	-	-	-	-	-	-
3.	Stroški MNZ	-	-	-	-	-	-
4.	Ostali stroški	486.541	37,5	486.541	42,0	-	-
5.	Povprečnine	140.000	10,8	-	-	140.000	100,0
6.	Denarne kazni	-	-	-	-	-	-
7.	SKUPAJ (1-5)	1.298.368	100,0	1.158.368	100,0	140.000	100,0
8.	Pov. str. / spis 7. / 6 spisi	216.395	100,0	193.061	89,2	23.334	10,8

Stroški kazenskega postopka pregledanih šestih spisov so znašali 1.298.368 SIT. Od tega so ti stroški bremenili proračun v višini 1.158.368 SIT oz. 89,2 % vseh stroškov kazenskega postopka. Znesek v višini 140.000 SIT oz. 10,8 % kazenskih stroškov so bili dolžni poravnati obsojenci.

Povprečni stroški kazenskega postopka v preverjenih šestih pravnomočnih kazenskih spisih, ki so bremenili proračun, so znašali 193.061 SIT.

Obsojenci so bili dolžni v nadziranih kazenskih spisih vplačati v proračun v skupnem znesku 645.370 SIT, od tega:

- stroške kazenskega postopka (povprečnine) v višini 140.000 SIT
- denarni znesek, ki ustreza premoženjski koristi v višini 505.370 SIT.

Od skupnega zneska 645.370 SIT je bilo do dneva nadzora 21.8.1997:

- vplačanih sredstev v višini 30.000 SIT (oz. 4,6 % sredstev, ki bremenijo obsojence)
- zapadlih in še nevplačanih sredstev pa v višini 615.370 SIT (oz. 95,4 % sredstev, ki bremenijo obsojence še ni plačanih). Razloga sta, da v eni kazenski zadevi postopek izterjave še poteka (35.000 SIT), v drugi zadevi (580.370 SIT) pa je znesek neizterljiv, ker je obsojeni tujec in vročitev ni možna.

Največji del stroškov kazenskega postopka, ki bremenijo proračun, predstavljajo nagrade zagovornikom, in sicer 58,0 % vseh stroškov proračuna. Sodišče je z odredbo v obravnavanih

vzorčnih primerih postavilo zagovornika po uradni dolžnosti 5 obdolžencem, in sicer zaradi pripora. Svojega odvetnika pa sta si izbrala 2 obdolženca.

MNENJE IN PRIPOROČILA RAČUNSKEGA SODIŠČA

Na podlagi ugotovitev iz nadzora porabe proračunskih sredstev za delo sodišč v letu 1996, glede na učinkovitost dela sodišča ter stroškov kazenskega postopka in njihove izterjave, Računsko sodišče izreka naslednje

MNENJE

1. Zasedenost delovnih mest sodnikov in sodnega osebja ter stroški dela

Sodišče je imelo na dan 31.12.1996 manj zasedenih delovnih mest kot je dovoljeval akt oz. odredba o sistemizaciji. Po izjavi sodišča je bil vzrok v tem, ker ni imelo dovolj delovnih prostorov. Zasedenost sistemiziranih delovnih mest je bila 79 %, kar je pod republiškim povprečjem (87%).

V letu 1996 je bila na sodišču izredno velika fluktuacija zaposlenih, predvsem sodnikov in strokovnih sodelavcev. Le 12 sodnikov (26,7 %) je opravljalo sodniško funkcijo celo leto, kar je negativno vplivalo na učinkovitost dela sodišča.

Zasedenost sistemiziranih **sodniških delovnih mest** (66 %) je bila na dan 31.12.1996 za 8 odstotnih točk nižja glede na povprečje okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji (74 %). Večje odstopanje od republiškega povprečja je bilo pri **strokovnih sodelavcih**, in sicer za 21 odstotnih točk nad republiškim povprečjem (predvsem zaradi večjih potreb izvršilnega oddelka). V strukturi stroškov dela predstavljajo stroški dela za strokovne sodelavce le 7,3 %. Povprečni stroški dela za sodnika so bili za 2,3 krat večji od povprečnih stroškov strokovnega sodelavca. Nizke plače so bile eden izmed vzrokov fluktuacije teh zaposlenih.

Razlog velikemu odstopanju števila sistemiziranih ter zasedenih mest strojepisk, strokovnih sodelavcev ter ostalega sodnega osebja med posameznimi okrajnimi sodišči je v tem, ker Ministrstvo za pravosodje po reorganizaciji sodišč ni določilo skupnih osnov za sistemizacijo delovnih mest v smislu 2. odstavka 3. člena Zakona o delavcih v državnih organih, obstoječa merila iz leta 1986 pa so zastarela, ker so bila izdelana za drug pravni sistem.

Sodišče je porabilo za stroške dela v letu 1996 skupaj 411.473.921 SIT. Za stroške dela sodnikov je sodišče porabilo 166.954.067 SIT oz. 40,6 %, za sodno osebja pa 244.519.921 SIT oz. 59,4 % vseh sredstev za stroške dela sodišča. Stroški dela za sodno osebje predstavljajo visok delež vseh sredstev za stroške dela sodišča, zato bi bilo potrebno preveriti primernost meril zaposlovanja sodnega osebja, ki so stara že več kot 10 let. Merila niso bila spremenjena kljub boljši tehnični opremljenosti sodišča in kljub reorganizaciji. Omenjene okoliščine in ugotovljene obremenitve zadeve s stroškom dela bi narekovale ponovno preveritev obstoječe sistemizacije oz. standardov zaposlovanja za vse zaposlene na sodišču. Toliko bolj, ker Ministrstvo za pravosodje po reorganizaciji sodišč ni določilo skupnih temeljev za sistemizacijo delovnih mest sodnega osebja v smislu 2. odstavka 3. člena ZDDO.

2. Učinkovitost dela sodišča

2.1. Vrsta, število, način in čas reševanja zadev

Zaostanki na sodišču se povečujejo. Sodišče je v letu 1996 rešilo manj zadev kot jih je prejelo v tem letu. Vendar je bilo kljub temu sodišče uspešnejše pri reševanju zadev glede na ostala okrajna sodišča v Republiki Sloveniji. Število nerešenih zadev na sodišču se je namreč na dan 31.12.1996 glede na 1.1.1996 povečalo za 16,1 %, kar je za 6,6 odstotnih točk manj od deleža vseh okrajnih sodišč.

Sodišče je rešilo manj starejših zadev (prejetih v delo do 31.12. 1994) od ostalih okrajnih sodišč, saj znaša delež rešenih starejših zadev v letu 1996 na sodišču le 25,5%. Sodišče je rešilo le 11,5 % od vseh nerešenih zadev, starejših od 10 let, kar je nekoliko manj od deleža za vsa okrajna sodišča (19,7 %).

Trajanje postopka

V času do 1 leta je sodišče rešilo 39,2 % **kazenskih zadev**, republiško povprečje pa je bilo 51,3 %. V času nad 1 letom je rešilo 60,8 % zadev, republiško povprečje je znašalo 48,7 %:

V času do 1 leta je sodišče rešilo 30,2 % **pravdnih zadev** v postopku na prvi stopnji, republiško povprečje pa je bilo 53,2 %. V času nad 1 letom do treh let je rešilo 56,1 % zadev, republiško povprečje je znašalo 37,3 %. V času nad 3 leti je sodišče rešilo 13,7 % pravnih zadev, republiško povprečje pa je znašalo 9,5 %.

Iz omenjenih podatkov izhaja, da je sodišče večino zadev rešilo v času nad 1 letom, ostala sodišča pa so večino zadev rešila v času do enega leta. Čeprav ni določenega nekega absolutnega roka razumne odločitve in čeprav bi ta lahko bil različen po vrstah sporov, ocenjujemo glede na omenjene podatke, da sodni postopki trajajo predolgo. Posebej to velja za sodišče, ker je reševalo zadeve dalj časa od povprečja ostalih okrajnih sodišč v Republiki Sloveniji.

2.2. Obseg dela sodišča

Na podlagi poskusnih meril sodnega sveta, ki jih izvajajo vsa sodišča v Republiki Sloveniji v letu 1997, so bila ta merila uporabljena za preverjanje obsega dela sodišča v letu 1996. Cilj tega je bil, da se na podlagi ugotovitev napravi ocena primernosti določenih poskusnih normativov za merjenje sodnikovega dela.

V letu 1996 je znašala storilnost sodišča 99,5 %. Najvišja je bila storilnost sodnikov izvršilnega oddelka (196,8%) ter storilnost sodnikov nepravdnega in zapuščinskega oddelka (152,8 %). Pričakovanega obsega dela ni dosegel kazenski oddelek (60,61%) ter pravdni oddelek (70,1%).

3. Stroški kazenskega postopka

Stroški kazenskega postopka preverjenih šestih kazenskih spisov so znašali skupaj 1,298.368 SIT. Od tega so stroški bremenili proračun v višini 1,158.368 SIT oz. 89,2 % vseh stroškov kazenskega postopka. Iz tega izhaja, da gre za kritje stroškov kazenskega postopka pretežni del sredstev iz proračuna, kot pa jih plačajo obsojenci sami.

Poleg tega je bilo ugotovljeno, da je večji del terjatev (95,4 %) vzpostavljenih do obsojencev, kljub vloženim izvršilnim predlogom, še neizterjan. To pomeni, da tisti stroški kazenskega postopka, ki jih morajo plačati obsojenci, le-ti ne plačajo, izterjava pa terja določen čas, vprašljiva pa je tudi njena uspešnost, saj so nekatere terjatve celo neizterljive (obsojenec je tujec).

Največji del stroškov kazenskega postopka, ki bremenijo proračun, predstavljajo nagrade zagovornikom, in sicer 58,0 % vseh stroškov proračuna. Naša zakonodaja določa široke možnosti postavitve zagovornikov. Postavlja se vprašanje potrebnosti obrambe po uradni dolžnosti v tako velikem obsegu, kot to dopušča naša kazensko-pravna zakonodaja, zlasti v luči primerjave z evropsko kontinentalno kazensko procesno zakonodajo.

PRIPOROČILA

1. Sodišče naj pripravi v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje program razreševanja nerešenih zadev (zaostankov).
2. Sodišče naj vzpostavi, v sodelovanju z Vrhovnim sodiščem - Centrom za informatiko, računalniško podporo spremljanja stroškov po posameznih spisih, zaračunavanja stroškov in kazni ter njihovo izterjavo.
3. Sodišče naj analizira vzroke nedoseganja ali bistvenega preseganja obsega dela sodnikov v letu 1996, merjenega po poskusnih merilih sodnega sveta, jih primerja z doseženim obsegom dela po istih merilih v letu 1997 in svoje ugotovitve posreduje sodnemu svetu.

Pravni pouk: Zoper to predhodno poročilo je po 1. točki 24. člena Zakona o Računskem sodišču (Uradni list RS, št. 48/94) možno vložiti pripombe. Pripombe se pošljejo v roku 15 dni od dneva vročitve v treh izvodih na Računsko sodišče Republike Slovenije, Prežihova ulica 4, Ljubljana.

dr. Etelka Korpič- Horvat
namestnica predsednika
Računskega sodišča

Vročiti:

1. Okrajnemu sodišču v Ljubljani,
Tavčarjeva 9
2. Arhiv, tu

DODATEK

Uporabljeni so bili predvsem naslednji predpisi in drugi viri:

1. Zakon o Računskem sodišču, ZRacS, Uradni list RS, št. 48/94
2. Poslovnik Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 20/95
3. Zakon o sodiščih, ZS, Uradni list RS, št. 19/94, 45/95
4. Sodni red, Uradni list RS, št. 17/95
5. Zakon o sodniški službi, ZSS, Uradni list RS, št. 19/94
6. Akt o določitvi števila sodniških mest na višjih, okrožnih in okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji, Uradni list RS, št. 35/94 in 55/94
7. Odredba o določitvi števila strokovnih sodelavcev, sodnih referentov v zemljiški knjigi, administrativnih delavcev in tehničnih delavcev na okrajnih sodiščih, Uradni list RS, št. 83/94
8. Sklep o ponovnem javnem pozivu sodnikom k vložitvi kandidatur za prosta mesta, Uradni list RS, št. 54/96
9. Razpis prostih mest za okrajna, okrožna in višja sodišča, Uradni list RS, št. 9/95
10. Zakon o delovnih razmerjih, ZDR, Uradni list RS, št. 14/90, 5/91, 71/93, popr. 2/94
11. Proračun za leto 1996, Uradni list RS, št. 5/96
12. Zakon o delavcih v državnih organih, ZDDO, Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91, 4/93, 18/94 in 41/94
13. Pravilnik o napredovanju zaposlenih na sodiščih, v javnih tožilstvih, javnih pravobranilstvih in v organih za postopek o prekrških, Uradni list RS, št. 41/94
14. Navodilo za prvo razporeditev zaposlenih v pravosodnih organih, št. 131-1/94
15. Poročilo o delu za leto 1995, Ministrstvo za pravosodje - za interno uporabo
16. Zakon o kazenskem postopku, ZKP, Uradni list RS, št. 63/94, popr. 70/94 in 25/96
17. Zakon o rednih sodiščih, Uradni list SRS, št. 10/77
18. Akt o spremembi akta o določitvi števila sodniških mest na višjih, okrožnih in okrajnih sodiščih v Republiki Sloveniji, Uradni list RS, št. 35/94
19. Sodna statistika za leto 1996, Ministrstvo za pravosodje, Ljubljana 1997